

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 20P/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1520200732
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Talašová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2020:1520200732.3

Uznesenie

Okresný súd Bratislava V v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matky - L.. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom T. XX, Q. a otca - I.. F. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom F. XX, Q., v konaní na návrh matky o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a** .

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 12.02.2020, podaným tunajšiemu súdu toho istého dňa, sa matka domáha nariadenia neodkladného opatrenia tohto znenia: „Súd dočasne zakazuje styk otca s maloletým L. D. určený rozsudkom G. súdu Q. V č. k. XXP XXX/XXXX-XX do právoplatného rozhodnutia súdu o zákaze styku s maloletým.“ Zároveň žiadala o zákaz priblíženia sa otca maloletého (odporcu) k osobe matky, ako aj k osobe maloletého na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov.

2. Tunajší súd uznesením č. k. 20P 26/2020-14 zo dňa 13.02.2020 vylúčil časť návrhu matky, v ktorom žiada súd o zákaz priblíženia sa otca maloletého (odporcu) k osobe matky, ako aj k osobe maloletého na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov na samostatné konanie, ktoré je vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 14C 10/2020.

3. Matka návrh matka odôvodnila tak, že uviedla, že rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 59P 282/2018-68 zo dňa 20.02.2019 bol upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletému a bol upravený styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým v párnom kalendárnom týždni v utorok a vo štvrtok vždy od 16. h do 19. h, v nepárnom kalendárnom týždni v stredu od 16. h do 19. h a od piatka 16. h do nedele 18. h, v nepárnom kalendárnom roku od 23.12. od 16. h do 25.12. do 12. h a od 31.12. od 10. h do 01.01. do 12. h, v párnom kalendárnom roku od 26.12 od 10. h do 28.12. do 19. h a v každom kalendárnom roku od druhej nedele mesiaca júl od 10. h do tretej nedele mesiaca júl do 19. h a od druhej nedele mesiaca august od 10. h do tretej nedele mesiaca august do 19. h. Miestom prevzatia a odovzdania dieťaťa je bydlisko matky. Z dôvodného podozrenia, že otec v čase styku má na maloletého negatívny vplyv, t. j. že maloletý chodí od otca v zlom psychickom stave, s modrinami, v noci sa pomočuje, často sa budí, vyhľadáva matku, je podozrenie z ovplyvňovania a manipulácie maloletého voči matke a jej novému druhovi, s ktorým tvorí novú rodinu (dcéra Martina Mičová, nar. 05.10.2018), z dôvodu možného ohrozenia mravnej výchovy maloletého, z dôvodu nerešpektovania autorít a porušovania súdneho rozhodnutia, z dôvodu pasívnej agresivity otca, ktorá by mohla byť miernená aj voči maloletému na základe trestného oznámenia, matka dňa 11.02.2020 podala na otca trestné oznámenie. Z vyššie uvedených dôvodov matka žiada súd, aby rozhodol v zmysle ňou žiadaného petitu.

4. K návrhu boli pripojené tieto písomnosti: kópia zápisnice o trestnom oznámení zo dňa 11.02.2020, ČVS: ORp-119/1-VYS-B5-2020; potvrdenie o zaistení veci zo dňa 12.02.2020, č. p.: ORP-119/1-VYS-B5-2020, fotokópia rodného listu maloletého L. D., nar. XX.XX.XXXX.

5. Z rozhodovacej činnosti tunajšieho súdu je známe, že rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 59P 282/2018-68 zo dňa 20.02.2019 súd zveril maloletého L. D., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok budú obidvaja rodičia. Otca zaviazal povinnosťou platiť na maloletého výživné v sume 100 eur mesačne od 07.08.2018. Zároveň upravil styk otca s maloletým v párnom kalendárnom týždni v utorok a vo štvrtok vždy od 16:00 hod. do 19:00 hod., v nepárnom kalendárnom týždni v stredu od 16:00 hod. do 19:00 hod. a od piatku 16:00 hod. do nedele 18:00 hod., v nepárnom kalendárnom roku od 23.12. od 16:00 hod. do 25.12. do 12:00 hod. a od 31.12. od 10:00 hod. do 1.1. do 12:00 hod., v párnom kalendárnom roku od 26.12. od 10:00 hod. do 28.12. do 19:00 hod. a v každom kalendárnom roku od druhej nedele mesiaca júl od 10:00 hod. do tretej nedele mesiaca júl do 19:00 hod. a od druhej nedele mesiaca august od 10:00 hod. do tretej nedele mesiaca august do 19:00 hod. Návrh otca na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov súd zamietol.

6. Pod sp. zn. 20P 29/2020 je vedené konanie na návrh matky o zákaz styku otca s maloletým, ktoré nebolo doposiaľ skončené a v rámci tohto konania sa matka domáha úplne totožného výroku rozhodnutia.

7. Na tunajšom súde sa pod sp. zn. 3Em 1/2020 vedie konanie na návrh otca /podaný dňa 17.02.2020/ na výkon rozhodnutia z dôvodu, že mu matka odo dňa 14.02.2020 neumožnila styk s maloletým, ktorého videl otec naposledy 12.02.2020. Matka prestala s otcom komunikovať.

8. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku /ďalej len CSP/ pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

15. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

16. Cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Dočasné rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej a môže slúžiť aj ako záruka efektívnosti budúceho núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Účelom tohto inštitútu je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana.

17. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

18. Neodkladné opatrenie súd vydá vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená jeho výživa alebo keď musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy.

19. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

20. Základom pre nariadenie neodkladného opatrenia je absencia vážnejších pochybností o jeho dôvodnosti. V záujme zamedzenia zneužitia tohto procesného inštitútu je možné uplatniť ho len výnimočne, a to iba v prípadoch riadneho preukázania stavu bezodkladnej potreby úpravy pomerov.

21. Súd dáva do pozornosti, že neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho nariadením navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Neodkladné opatrenie vychádza z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania, a tieto musia byť osvedčené. Súd konštatuje, že rodičia maloletého L. nežijú v spoločnej domácnosti, maloletý je v zmysle rozhodnutia súdu zverený do osobnej starostlivosti matky, pričom došlo aj k súdnej úprave styku otca s maloletým, a to v zmysle rozsudku tunajšieho súdu č. k. 59P 282/2018-68 zo dňa 20.02.2019. Matka svoje tvrdenia, pre ktoré žiada zakázať aktuálne styk otca s maloletým, totožne uvádzala i v konaní vedenom pod sp. zn. 59P 282/2018, pričom v rámci tohto konania nebolo preukázané, že by maloletý prítomnosť otca odmietal, ani to, že by sa otec k maloletému správal násilne či neprimerane. V konečnom dôsledku samotná matka navrhla úpravu styku otca s maloletým a s pobytom dieťaťa v starostlivosti otca v jeho domácom prostredí v rámci realizovania styku teda súhlasila. Matka v rámci zápisnice tej časti o trestnom oznámení, ktorú pripojila k návrhu, neuviedla nové tvrdenia, ako tie, čo už uvádzala i v konaní vedenom pod sp. zn. 59P 282/2018.

22. V uvedenej veci je potrebné upriamiť pozornosť na skutočný záujem maloletého dieťaťa. V danom prípade mal súd za to, že podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle matkou žiadaného petitu splnené neboli. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa, s poukazom na účel neodkladného opatrenia - zabezpečiť rýchlu ochranu právom chránených záujmov maloletých detí, s cieľom umožniť ničím nerušené konanie vo veci samej.

23. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 27.02.2020 vyplýva, že ani u jedného z rodičov sa nezistili žiadne nedostatky vo výchovnom prostredí, u oboch rodičov má maloletý vytvorené dobré životné podmienky pre zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin. Matka sa vyjadrila, že otcovi našla v jeho gmaili sexuálne fotografie, zistila jeho neveru a počas konfrontácie ju napadol, preto odišla zo spoločnej domácnosti. Pokým bývali v spoločnej domácnosti, pri starostlivosti o maloletého sa striedali. Nepoukázala na žiadne nové skutočnosti, ale len spomínala na nezhody v čase rozpadu vzťahu s otcom.

24. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa. Znamená to potom, že pokiaľ by styk s rodičom negatívne vplýval na záujmy dieťaťa alebo by tu existovala odôvodnená obava z takéhoto negatívneho vplyvu, súd po tomto zistení obligatórne styk maloletého dieťaťa s rodičom obmedzí alebo ho aj zakáže. V každom prípade rozhodovania je pre súd prioritou záujem dieťaťa a snaha vytvoriť stav spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodiča, keď zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmami rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a vývoj dieťaťa.

25. Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

26. Jediným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča, resp. obmedzenie styku rodiča s dieťaťom je teda aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva.

27. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

28. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

29. V konaní starostlivosti súdu o maloletého dieťa sú pre súdy v prvom rade dôležité záujmy dieťaťa a s ohľadom na uvedené súd návrh matky zamietol, nakoľko nie sú splnené zákonné podmienky na nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia. Bezdôvodný zákaz styku otca s maloletým nie je v záujme maloletého. V záujme predchádzania konfliktným situáciám medzi matkou a otcom je nevyhnutné, aby sa rodičia naučili spolu vecne, slušne a konštruktívne komunikovať, aby vyriešili svoje partnerské nezhody z minulosti a neprenášali ich na maloletého. Rodičia by si mali predovšetkým uvedomiť, že ich vzájomný nespracovaný konflikt znamená prenášanie negatívnych emócií na maloletého, ktorý je tak vystavený nadmernému stresu (okrem toho na maloletého vplýva nielen rodičovských konflikt, ale aj nový partnerský vzťah matky, nový súrodenec a celkovo nová životná situácia v rodine). Z matkou predložených dôkazov, ako aj z výsluchu rodičov v rámci projektu MS SR „Cochemská prax“ vyplynulo, že neexistuje problém medzi otcom a maloletým v takej miere a intenzite, ako je matkou prezentovaný, ale ide o nevyriešený vzájomný vzťah rodičov, keď dieťa sa stalo nástrojom ich konfliktu. Súd rodičom poskytol poradenstvo (v rámci konania vedeného pod sp. zn. 20P 29/2020), čím sa snažil eliminovať všetky rušivé faktory ohľadne práva dieťaťa na styk s otcom a práva otca na styk s maloletým. Dieťa potrebuje byť v kontakte s otcom, ktorý má možnosť sa mu plnohodnotne venovať a budovať si s ním vzťah tak, aby nedošlo k vzájomnému odcudzeniu a absolútnemu pretrhnutiu kontaktov medzi nimi. Rodičia si prostredníctvom kolízneho opatrovníka maloletého zvolili Centrum pre deti a rodiny, prostredníctvom ktorého nadviažu spoluprácu, aby bolo zachované právo na vzájomný kontakt otca s maloletým pod dohľadom odbornej osoby, ako aj na spoluprácu rodičov s daným zariadením za účelom poskytnutia odbornej pomoci obom rodičom.

30. Vo veci samej vykoná súd potrebné rozsiahle dokazovanie, prípadne aj znalecké dokazovanie, ktoré prekračuje rámec neodkladného opatrenia a až na základe výsledkov dokazovania rozhodne vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne v troch vyhotoveniach.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy /§ 125 ods. 3 CSP/.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované /všeobecné náležitosti podania/. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní /§ 62 ods. 1,2, CMP/.